

ಜೀವವಾಯು ನಂಜಾಗಿ ಕೊಲುವಡೆ...

ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ
 'ದೆಹಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ
 ನರಕಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿದೆ'
 ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್
 ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ
 ಅರುಣ್ ಮಿಶ್ರಾ ಹೇಳಿದ್ದರು.
 ವಿಶ್ವದ ಶ್ರೇಯಾಂಕ
 ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ,
 ಛಾಡ್, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ,
 ಕಜಕಿಸ್ತಾನದ ನಂತರದ
 ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಇದೆ.
 ದೇಶದ ಎಂಟು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ
 ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ
 ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಅಕಾಲಿಕವಾಗಿ
 ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ

ಈಶ್ವರ್

ನಾವು ಉಸಿರಾಡುವ ಗಾಳಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಹಾಗೂ ತಿನ್ನುವ ಆಹಾರದ ಬಗೆಗೆ ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಇರಬಾರದು. ಆದರೆ, ಈ ಜೀವಪೋಷಕಗಳೇ ಆತಂಕ ಮೂಡಿಸುವಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದೆ. ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯವೆಂದೂ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ನೆಮ್ಮದಿ ಕದಡಿದೆ. ಜಾಗತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಗಳು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ವರದಿಯೂ ಅದರ ಕರಾಳ ಮುಖದ ಒಂದೊಂದು ಮಗ್ಗುಲನ್ನು ನಮ್ಮ ಎದುರು ತೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ. ಗಾಳಿ ಸೇವನೆಗೂ ಹೆದರಬೇಕಾದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ವರದಿಗಳು ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತವೆ.

ಉಸಿರಾಡಲು ಶುದ್ಧಗಾಳಿಯಿಲ್ಲದೆ ಭಾರತೀಯರ ಸರಾಸರಿ ಆಯಸ್ಸು 1.7 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಆತಂಕಕಾರಿ ಅಂಶವನ್ನು 'ಗ್ಲೋಬಲ್ ಬರ್ಡನ್ ಆಫ್ ಡಿಸೀಸ್' (ಜಿಬಿಡಿ) ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಹೊರಗೆಡಹಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಗಂಭೀರ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಈ ಮಾಲಿನ್ಯ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಆಧಾರವೇನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಬಂದಿರುವ ಸಂಗತಿ ಇದು.

ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡಿನ 'ಏಕ್ಯುವಿರ್' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಪ್ರತಿವರ್ಷದಂತೆ ಈ ವರ್ಷವೂ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ತಿಳಿಸುವ ಯಾದಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. 117 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ 6,475 ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಗಾ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಈ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಅದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಅದರ ಅನ್ವಯ ಅತಿ ವಾಯು ಕಲುಷಿತ ಮೊದಲ 50 ನಗರಗಳ ಪೈಕಿ 35 ನಗರಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜಧಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ದೆಹಲಿ ಈಗಲೂ ಮಾಲಿನ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದು. ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 'ದೆಹಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನರಕಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಟ್ಟದಾಗಿದೆ' ಎಂದು 2019ರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಅರುಣ್ ಮಿಶ್ರಾ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದ ಮಾತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಾರ್ಹ. ದೇಶಗಳ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ಛಾಡ್, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಕಜಕಿಸ್ತಾನದ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಇದೆ.

ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಆಗುವ ಸಾವುನೋವು ಕೂಡ ಅಪಾರ. ಅಶುದ್ಧ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಏಳು ಲಕ್ಷ ಮಂದಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು 'ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ' ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಂಟು ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದಾಗಿ 2005ರಿಂದ 2018ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಅಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮೃತಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಕಹಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಯೊಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಗಾಳಿಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಹೀಗೆ ಬಸವಳಿದಿದೆ.

ವಾಹನಗಳಿಗೆ ನಾವು ಬಳಸುವ ಇಂಧನ ಹಾಗೂ ದಹಿಸುವ ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೂ ನೇರ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮತ್ತು ಡೀಸೆಲ್ ಬಳಕೆಯಿಂದ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ಹೆಚ್ಚು. ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನಿಂದ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಲಿನ್ಯ. ಫಾಸಿಲ್ ಇಂಧನಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದರ ಬಗೆಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದಗಳಾಗಿವೆಯಾದರೂ ಅನುಷ್ಠಾನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬದ್ಧತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಬಲ ತುಂಬಲು ಜಗತ್ತಿನ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳು ಈಗಲೂ ಫಾಸಿಲ್ ಇಂಧನಗಳಿಗೆ ಜೋತುಬಿದ್ದಿವೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಈಗಲೂ ಉರುವಲನ್ನೇ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು. ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿ ಹಾಗೂ ರಸ್ತೆಗಳ ಕಳಪೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಏಳುವ ದೂಳು, ವಾಹನಗಳು ಹೊರಸೂಸುವ ಇಂಗಾಲ, ಕಸ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಆವರಿಸುವ ಹೊಗೆ... ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಇವುಗಳ ಕೊಡುಗೆ ಗಣನೀಯ. ಮಾಲಿನ್ಯದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಕುರಿತು ಪರಿಣತರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಂದನ ದೊರೆತಿಲ್ಲ.

ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಆಗುವ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗೆಗೆ ಜನಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೂಹ ಸಾರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಚ್ಛ ಇಂಧನದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು. ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸುಡುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಆಡಳಿತದ ಸೂತ್ರ ಹಿಡಿದವರ ಮನಃಶ್ಚಿತಿ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ ಹೇರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರು, ಪರಿಸರಪ್ರೇಮಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಡುವ ಗಾಳಿಯೇ ವಿಷವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಲಿದೆ.

■ ಎನ್. ಉದಯಕುಮಾರ್